

IPE MARCH-2026

Time: 3 hrs

JR. SANSKRIT

Max. Marks: 100

- I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत ।** **1 × 6 = 6**
1. नास्तिसुखम् ॥
 2. परोपकारः क्रतुशतैरपि ॥
- II. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयाः ।** **1 × 6 = 6**
1. 'हनुमदुपदेशः' इति पाठ्यभागस्य सारं समालिखत ।
 2. 'प्रतिश्रुतिः' इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।
- III. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयाः ।** **1 × 6 = 6**
1. शूद्रक-वीरवरकथासारं विशदयत ।
 2. दयारामस्य दयागुणं परोपकारं च विवृणुत ।
- IV. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः ।** **4 × 2 = 8**
1. आसनस्य स्पर्शात् का दर्शिता?
 2. अवधेशः कस्यां कक्ष्यायां प्रथमश्रेण्याम् उत्तीर्णः?
 3. वणिजोः मैत्री कीदृशी?
 4. ग्रामप्रमुखस्य कति पुत्रौ?
 5. अग्निः किं रूपम् अवाप्तवान्?
 6. चाणक्यः चन्दनदासं कुत्र स्थापितवान्?
- V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात ।** **2 × 3 = 6**
1. नरदेवाय जानकी प्रतिदीयताम् ।
 2. वपुः प्रकर्षेण विडम्बितेश्वरः ।
 3. गृहिणे तन्वन्ति लक्ष्मीः सदा ।
 4. चराचराणां श्रेयस्कामाः ।
- VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात ।** **2 × 3 = 6**
1. अरावप्युचितं कार्यमातिथ्यं गृहमागते ।
 2. तां निश्चत्य मां ज्ञापय ।
 3. युष्माकं शावकान् अहं रक्षयिष्यामि ।
 4. इदं गतं दण्डदरिद्रभावम् ।

VII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

3 × 2 = 6

1. सुग्रीवेण किं प्रतिज्ञातम् ?
2. रघुः केन सह युद्धं कृतवान् ?
3. लोकोत्तराणां चेतांसि कीदृशानि ?
4. कीदृशं वस्तु तथैव तिष्ठति ?
5. नृपः कथं प्रतस्थे ?
6. स्वकं सर्वं किमर्थं समर्पयाम ?

VIII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

3 × 2 = 6

1. कस्य वासो न देयः ?
2. वीरवरः वेतनस्यार्धं केभ्यः दत्तवान् ?
3. ब्राह्मणाः कति अब्दानि पठितवन्तः ?
4. अमरशक्तेः पुत्राः कीदृशाः ?
5. दयारामः नभसि कान् अपश्यत् ?
6. धनसिंहः कां ररक्ष ?

IX. एकं पत्रं लिखत।

1 × 5 = 5

1. पुत्रेण/ पुत्रिकया पितरं प्रति पत्रम्
2. सोदर्याः विवाहार्थम् विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत।

2 × 6 = 12

- | | | | |
|--------|--------|-------|-----------|
| 1. शिव | 2. नदी | 3. वन | 4. अस्मद् |
|--------|--------|-------|-----------|

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत।

2 × 3 = 6

- | | | | |
|-------------|----------|-----------|-----------|
| 1. भविष्यति | 2. खादतु | 3. धावेत् | 4. वन्दते |
|-------------|----------|-----------|-----------|

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत।

3 × 2 = 6

- | | | |
|---------------|----------|------------|
| 1. रामालयः | 2. गणेशः | 3. गङ्गौघः |
| 4. मात्राज्ञा | 5. हरये | 6. तेऽपि |

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त।

3 × 2 = 6

- | | | |
|----------------|-----------------|---------------|
| 1. सु + उक्तिः | 2. महा + ऊर्मिः | 3. वसुधा + एव |
| 4. इति + अत्र | 5. गै + अकः | 6. वने + अपि |

XIV. अनुवदत (आन्ध्र / आङ्ग्लभाषायाम्)

5 × 1 = 5

1. ते परीक्षां लिखन्ति।
2. सः क्षीरम् अपिबत् ।
3. त्वं देवालयं गमिष्यसि।
4. विद्या ददाति विनयम्।
5. धर्मं चर।

XV. एकेन पदेन समाधेयः।

5 × 1 = 5

1. सीताया : मार्गणे व्यग्रः कः ?
2. सुदक्षिणासूनुः कः ?
3. सुबद्धमूला : के निपतन्ति?
4. जनादरस्य कर्ता कः ?
5. प्रतिश्रुतिः इति पदस्य अर्थः कः ?

XVI. एकेन पदेन समाधेयः।

5 × 1 = 5

1. मार्जारस्य नाम किम् ?
2. वीरवरस्य पुत्रः कः ?
3. कः विनश्यति ?
4. वृक्षस्य स्कन्धेषु कानि आसन् ?
5. छत्रं कीदृशम् ?

IPE MAY-2026

Time: 3 hrs

JR. SANSKRIT

Max. Marks: 100

- I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । 1 × 6 = 6
1. नास्तिसुखम् ॥
 2. परोपकारः क्रतुशतैरपि ॥
- II. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयाः । 1 × 6 = 6
1. 'रघोः शौर्यम्' इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।
 2. 'जनादारः' इति पाठ्यभागस्य सारांश संग्रहेण लिखत ।
- III. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयाः । 1 × 6 = 6
1. 'अज्ञातस्य वासो न देयः' इति पाठ्यभागसारांशं लिखत ।
 2. 'जीर्णच्छत्रम्' इति पाठ्यभागस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत ।
- IV. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । 4 × 2 = 8
1. नारदेन सूचितः योग्यः वरः कः?
 2. अवधेशः कस्यां कक्ष्यायां प्रथमश्रेण्याम् उत्तीर्णः?
 3. ग्रामप्रमुखस्य मनसि का उत्पन्ना?
 4. वणिजौ कुत्र रात्रिं यापितवन्तौ?
 5. अग्निः किं रूपम् अवाप्तवान्?
 6. कः अमात्यराक्षसस्य मित्रम्?
- V. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यात । 2 × 3 = 6
1. फलमस्याप्यधर्मस्य क्षिप्रमेव प्रपत्स्यसे ।
 2. क्रियाविघाताय कथं प्रवर्तसे।
 3. साध्ये स्वकार्ये श्रम एव युक्तिः ।
 4. सदुद्यमेन हि भजाम सिद्धिम् ।
- VI. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यात । 2 × 3 = 6
1. अरावप्युचितं कार्यमातिथ्यं गृहमागते ।
 2. किं जीवनं कर्तव्यं तद्वद ।
 3. अस्मान् मा पीडय । त्वं गच्छ अन्यत्र।
 4. इदं गतं दण्डदरिद्रभावम् ।

VII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

3 × 2 = 6

1. 'हनुमदुपदेशः' इति पाठ्यांशः कस्मात् सङ्गृहीतः ?
2. यज्वना दिलीपेन कः उत्सृष्टः ?
3. लोकोत्तराणां चेतांसि कीदृशानि ?
4. कीदृशं वस्तु तथैव तिष्ठति ?
5. वृद्धा कथं वन्दनम् अकरोत् ?
6. स्वकं सर्वं किमर्थं समर्पयाम ?

VIII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

3 × 2 = 6

1. मार्जारः किम् व्रतम् आचरति ?
2. शूद्रकः वीरवरं कस्य देशस्य राजानं कृतवान् ?
3. ब्राह्मणाः विद्योपार्जनार्थं कुत्र गतवन्तः ?
4. अमरशक्तेः पुत्राः कीदृशाः ?
5. कस्य पादस्य अस्थिभङ्गः अभवत् ?
6. पितुः मरणसमये विजयसिंहः कति वर्षीयः ?

IX. एकं पत्रं लिखत।

1 × 5 = 5

1. पुत्रेण/ पुत्रिकया पितरं प्रति पत्रम्
2. ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत।

2 × 6 = 12

- | | | | |
|--------|--------|-------|------------|
| 1. राम | 2. नदी | 3. फल | 4. युष्मद् |
|--------|--------|-------|------------|

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत।

2 × 3 = 6

- | | | | |
|----------|-------------|-----------|---------|
| 1. अभवत् | 2. वदिष्यति | 3. पिबेत् | 4. लभेत |
|----------|-------------|-----------|---------|

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत।

3 × 2 = 6

- | | | |
|-------------|----------|-----------|
| 1. कवीश्वरः | 2. गणेशः | 3. एकैकः |
| 4. स्वागतम् | 5. भानवे | 6. वनेऽपि |

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त।

3 × 2 = 6

- | | | |
|----------------|--------------|------------------|
| 1. परम + अर्थः | 2. महा+ उदयः | 3. दिव्य + औषधम् |
| 4. इति + अत्र | 5. पौ + अकः | 6. के + अपि |

XIV. अनुवदत (आन्ध्र / आङ्ग्लभाषायाम्)

5 × 1 = 5

1. सः देवं नमति।
2. हरिः समाधानम् अलिखत् ।
3. अहम् समाधानं वदिष्यामि।
4. श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् ।
5. धर्मं चर।

XV. एकेन पदेन समाधेयः।

5 × 1 = 5

1. सर्वलङ्काविनाशिनी का?
2. दिवौकसाम् अधिपतिः कः?
3. पुष्पमालानुषङ्गेण किं शिरसि धार्यते?
4. जनादरस्य कर्ता कः?
5. प्रतिश्रुतेः रचयिता कः?

XVI. एकेन पदेन समाधेयः।

5 × 1 = 5

1. कः कोटरान्निःसृत्य बहिः पलायितः?
2. राज्ञः का प्रसन्ना अभवत्?
3. पण्डिताः श्मशाने कं दृष्टवन्तः ?
4. कः मेघान् सर्वत्र नयति?
5. छत्रं कीदृशम् ?